

sosialurin

telf. 11820 — giro 6282725
box 76, 3800 Tórshavn
Útgevandi: Føroya Javnaðarflokkur
Bladstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd) telf. 56411
Prent: Heygsprent

Fólkatingsvalið

SEINASTA leygardag kunngjörði Anker Jørgensen, forsætisráðharri, at fólkatingsval verður 15. februar. Í Føroyum verður valið tó ikki fyrr enn 1. mars.

HETTA hendir eftir at Anker Jørgensen hevur sitið á odda fyri eini sosialdemokratiskari minnilutastjórn í sløk tvey ár. Í hesum tíðar skeiði hava fleiri politiskar kreppur tikið seg upp og eins nógvar politiskar semjir eru gjørdar.

UM STJÓRNIN skuldi halda fram nú, varð aftur neyðugt at fáa fleiri flokkar at semjast um ymiskar spurningar, eitt nú um íbúðarmálini, um verjuspurningin, arbeiðsloysnis-spurningin og um figgjarpolitikkin.

TA TAD ikki eyðnaðist at koma ásamt um hesar spurningar valdi forsætisráðharrin at skriva út nýval til fólkatingið. Torførar samráðingar til allar síður og har avstandandi semjir eru treytirnar ein minnilutastjórn hevur at arbeiða undir.

OG EYÐNAST hetta ikki, er annaðhvørt at lata aðrar skipa stjórn, ella eisini at útskriva val. Hitt fyrra varð ivaleyst til onga nyttu, eftir at tær drúgvu samráðingarnar millum størsta partin av flokkunum í fólkatinginum vóru endaðar úrlitaleysar, og tískil var fólkatingsval einasti vegurin burtur úr naggatódnini.

Í DANMARK man valið fara at snúgvá seg um teir fyra spurningarnar, ið flokkarnir ikki komu ásamt um, nú áðrenn valið varð útskrivað. Har verður spurningurin, um vinstriflokkurin og framburðsflokkurin kunnu koma so sterkir burtur úr valinum, at vinstriflokkurin kann skipa nýggja minnilutastjórn við stuðli frá framburðsflokkinum. Hinvegin kann úrslitið av valinum eisini verða tað, at hinir flokkarnir, sum luttóku í samráðingunum, gerast førir fyri at gjøgnumføra semjurnar uttan vinstriflokkin.

HER HEIMA í Føroyum fer valið neyvan at snúgvá seg um hesar spurningar. Sum vant, fara menn her at tosa um týðningin av fólkatingsumboðunum, og teir somu, ið siga hesar sessir ongan týðning at hava, fara hóast alt at bøna og biðja veljarnar um atkvøðuna fyri at verða valdur í annan av hesum báðum týðningarleysu sessum.

ELLA KANN tað hugsast at teir nú hava aðra hugsan um hesi umboð??? Við øðrum orðum um teirra arbeiði, sum teir hava fingið hampuliga góða samsýning fyri at gera???

viðmerkingar

»Liberala erhvervið«

Í oddagrein síni skrivur blaðstjórin á Dagblaðnum miku-dagin 26. januar um »fólkatingsvalið og vit«. Blaðstjórin leggur herðslu á, at landsstýrisflokkarnir snakka nóg saman nú uppundir fólkatingsvalið og visur samstundis á Sambandsflokkinn, sum hevur eina greiða stöðu til Danmark. Blaðstjórin sýnist í fyrta partinum av greinini av øllum alvi at káva og kyna landsstýrisflokkunum, soleiðis at henda heilaga kúgv hansara ikki so mikið sum fær eitt háv av andslitssmyrli sínum káva ella kráma.

Men so týkir hann at hava fingið aðrar tankar í síni veruleikafjaru hugsan. Nú er tað einki meira at eira nokrum landsstýrisflokk, nei nú er at herja á socialistaforskrækkjaran, sum jú er góður til at hava til at taka uppundir val, og soleiðis eisini hesaferð. Danmark, stendur sjálvsagt fyri skotum. Tað eru tey mongu arbeiðs-plássini innanfyri tað almenna í Danmark, sum nú er stóri arbeiðs-pláss enn tær privatu ella fíri at siga tað fínt, tey liberalu erhvervinum við teimum 400.000 mótvegis teim almennu sum telja 600.000, sum nú eru skotbjálvi. Sjálvsagt er tað sosialisman, sosialiseringin, sum fær homlubandið fyri arbeiðsloysi í Danmark.

Øll vita, at Danmark eins og mong onnur lond tey seinri áriní hava drigist við stórt arbeiðsloysi. Men henda vitan skal so geva okkum hetta aftrat, at tað sosialiseringin, sum blaðstjórin Dagblaðsins nevnr tað, sum hevur skapt arbeiðsloysið. So lætt liggur tað fyri hjá

teimum, sum flóta omaná í tí »liberala erhvervinum« við fastari sosialiseringin, at leypa á har garðurin er lægstur. Var tað ikki meira rættværdi, um blaðstjórin fyrst fór at kann eftir har tað »liberala erhvervið« er eina-ráðandi — tá funnu vit arbeiðsloysið á allari sínar grú, og har miskunarloysið haraftrat var túsund ferðir lættari at fáa eygað á. Tá har siggja vit neyðina á sjálvari gotuni. Men hetta skal jú tigast burtur, tí tað er ónærsligt at tosa um, hesa ranguna av »tí liberala«.

Gevíð bara Javnaðarflokkinn um skuldina fyri stöðuna, sum hon er í dag. Hvørt tað er í Danmark ella í Føroyum. Tí hesir flokkar eiga skuldina í einum meginparti av tí, sum farið er fram í samfeløgum okkara. Tað eru eisini hesir flokkar, sum hava sæð tað sum eina av fremstu uppgávum sín-um at syrgja fyri at arbeiði er til allar hendur. Tá á hevur staðið at fylla út henda málsetning, tá hava hesir flokkar ikki aftra seg við eftir politiskum loysnum at tryggja teimum, sum liggja undir atbeidsløysi, tryggjeika, soleiðis er okkara politikkur og verður tað framvegis.

Nei, fólkatingið kann ikki nýfast bara nokur fá ár, sum Dagblaðið orðber seg, til at tosa um víðurskipti okkara, Danmarkar millum. Men Fólkatingið er tað forum, har vit framvegis eiga at leggja okkara áhugamáli til víðgerðar og avgerðar, tá tað snýr seg um felagsáhugamáli okkara í ríkis-felagsskapinum. Hesum ríkis-felagsskapi, sum Javnaðarflokkurin víðurkennur sum okkara.

dagbókin

Prógv

Bogi Dánjalsson Davidsen, Tórshavn hevur lokið læknavísindaligt prógv á universitetinum í Keypmannahavn.

Lærarasetan

Skúlastjórnin sigur frá at Jóhan Olsen lærari, er settur í starv á Eysturskúlanum frá 1. sept. 1976 at rokna.

Framhald frá síðu 1

tey í staðin fyri nýta avlopsspening sín til nýløgur og haraftrat at skapa áhuga fyri vinnufremjandi felagsskapi við at linka munandi um tað dupultskatting partafelagseigarar hava verið fyri.

Hovuðsbroytingarnar í upp-skotinum eru hesar:

1. Partafeløg verða skattað við einum fýstum procenti av skattskyldugu inntøkuni uttan skattafrádrátt. Tað vil siga, at skatturin verður í ein vissan mun lutfalsligur (proportionalur), tó so, at fyrstu 100.000 kr. verða skattaðar við lægri procentum enn tann partur av yvirskotinum, sum liggur oman fyri hesa upphædd. Skotið verður upp, at hesi procent verða ávikavist 36%, 42% og 48%.

2. Skotið er upp, at partafeløg fáa betri skattafríar avsetingarmøguleikar. Tí verður skotið upp, at burturlegging í flogugrunn verður hækkad úr 20% til 30%, og at móguleiki eisini verður fyri avseting í rakstrargrunn. Henda avseting skal í mesta lagi vera 15% av skattskyldugu inntøkuni, áðrenn lagt er í flogugrunn, tó í mesta lagi kr. 400.000 árliga. Hesin grunnur, ið er ætlaður sum ein útjavnarmøguleiki í staðin fyri tað, sum aðrir hava við afturflytan av rakstrarhalli, niðurskriving av vorugoymslum v.m., skal inntøkuforast aftur í seinasta lagi 5. árið eftir burturleggingina. Feløg mega tí í roknskapinum útgreina grunnin ársvis, og má hann ikki útlast.

3. Tá ið partafeløg, tó við teimum frammanfyri nevndu avsetingarmøguleiku, skulu rinda vanligan inntøkuskatt, verður skotið upp, at vinningsbýti, tá ið tað verður útlast, verður skattað hjá móttakaranum við einum avgjaldi uppá 12,5%, sum felagið afturheldur og rindar landskassanum. Hetta avgjald verður eisini goldið, um móttakarinn av vinningsbýtinum ikki er skattskyldugur. Henda skatting av vinningsbýti sam-svarar rættliga væl við núgaldandi skatting av rentum inni-standandi í føroyskum peningastovnum. Tann núverandi frádráttur hjá feløgum uppá 6% av partapeninginum fer úr gildi.

4. Í sambandi við umlegging av partafelagsskattningini verður galdandi regla umskatting av fripartabrovum avtíkin. Henda regal er fyri langari tíð síðani avtíkin í øðrum londum.

Rigshospitalets Jordemodderskole

Ansøgninger om optagelse som elev på jordemodderskolen indsendes i tiden 1.—28. februar 1977 til jordemodderskolen, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø, (tlf. (01) 396633). Der anvendes en særlig ansøgningsblanket, der sammen med vejledning om uddannelsen udelveres ved henvendelsen til jordemodderskolen. Opmærksomheden henledes på, at det endnu er usikkert, hvorvidt der kan optages et nyt elevhold til påbegyndelse af uddannelsen pr. 1. oktober 1977, eller der først kan optages et hold til 1. april 1978. Ansøgerne kan derfor ikke forvente svar før tidligst i august måned 1977.

Til orientering om mulighederne for optagelse kan oplyses, at der hvert år modtages et overvældende antal ansøgninger, i 1976 således 912 ansøgninger.

Rigsombudsmanden på Færøerne,
Tórshavn, den 21. januar 1977
Leif Groth